

Q

Početna stranica » Kategorija » Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara VIII.

Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara VIII.

TIJANA VUKIĆ 25. STUDENOGA 2021.

IZDVOJENO, MEDIJI

O najvišoj razini akademskog obrazovanja novinara u Hrvatskoj – doktorskoj – i s time povezanim temama na moja je pitanja elektroničkim putem sredinom studenoga odgovorila izv. prof. **Iva Rosanda Žigo**, suautorica programa i voditeljica Poslijediplomskog doktorskog studija Mediji i komunikacija na Sveučilištu Sjever u Koprivnici, koja već dulji niz godina sudjeluje u izradi novih studijskih programa.

Radila je na Odsjeku za kroatistiku i doktorskom studiju Izdavaštvo i mediji na Filozofskom fakultetu u Rijeci, a bila je i voditeljica Centra za elektroničko nakladništvo na Sveučilištu u Rijeci, za koji je izradila dva programa za cjeloživotno učenje. Od 2015. na Odjelu za komunikologiju, medije i novinarstvo i Odjelu za odnose s javnostima Sveučilišta Sjever izvodi nastavu na kolegijima iz područja novinarstva, izvedbeno-scenske komunikacije, teorije kulture i medija. Izabrana je u dvama područjima znanosti – humanističkim znanostima / filologiji i društvenim znanostima / informacijskim i komunikacijskim znanostima, a istražuje nove medije, teoriju medija, promišljanje kulture u kontekstu novih tehnologija i upotrebe IKT-a i novih alata i aplikacija u istraživačkom procesu. Te teme nastoji sagledati iz obaju perspektiva, inzistirajući pritom na uspostavljanju dijaloga između disciplina.

Rosanda Žigo smatra da je vrijeme da se krene s osnaživanjem dodatnog novinarskog usavršavanja i aktivnijim osmišljavanjem cjeloživotnih programa za novinare te zagovara snažniju implementaciju istraživačkog učenja i informacijsko-komunikacijskih tehnologija u studijske programe koji obrazuju novinare i kontinuirano dodatno usavršavanje informatičke i informacijske pismenosti nastavnika koji na njima predaju.

U RH su trenutačno dostupna tri doktorska studija iz područja društvenih znanosti, polja informacijskih i komunikacijskih znanosti, koji nude najvišu razinu u obrazovnoj vertikali akademskog sustava za obrazovanje novinara – u Osijeku, Zagrebu i Koprivnici. Voditeljica ste Poslijediplomskog doktorskog studija Mediji i komunikacija na Sveučilištu Sjever u Koprivnici za kojim, od osnutka, postoji veliki interes. On se, međutim, razlikuje od onoga koji se npr. nudi na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, i to prije svega prema usmjerenosti programa na grane – komunikologiju i masovne medije. Koje su zapravo specifičnosti toga studija?

Područje medija i komunikacije pod utjecajem novih tehnologija tijekom posljednjih godina doživljava značajne promjene. Te su promjene evidentne kako u metodološkom, tako i u teorijskom smislu. Naš studijski program nastoji pratiti one trendove koji se u ovom području događaju u međunarodnom okruženju. Studij je, dakle, organiziran u modulima. Postoje tri, odnosno četiri modula – Metodologija, Teorija, Istraživanje i Znanstveni kolokvij. Okosnicu studijskoga programa, naravno, čine moduli Metodologija i Teorija, koji se onda nadograđuju kroz module Istraživanje i Znanstveni kolokvij. Imamo čitav niz radionica; za primjer, prošle pandemijske godine, tijekom koje smo bili

---

“*Svakodnevno smo okruženim lošim tekstovima, lažnim informacijama, pravopisno upitnim tekstovima; čitava je lepeza problema s kojima se susrećemo u medijima i novinarskoj struci*

primorani većinu nastavnoga procesa održati u virtualnom okruženju, održali smo čak 17 blokova radionica transfernih vještina i diskusijskih grupa te dva međunarodna i jedno nacionalno gostujuće predavanje.

Specifičnost ovoga studija možda najbolje dolazi do izražaja u modulu Istraživanje, unutar kojega doktorandi slobodno biraju četiri istraživačka seminara. Ta se specifičnost očituje u raznovrsnosti tema (npr. Kognitivni aspekti komunikacije, Elektronički mediji u RH, Novi trendovi u medijima, Semiotika medija, Koncepti i teorije o medijskim utjecajima, Odabrana poglavlja umjetne inteligencije, Tehnološki i tržišni razvoj televizije, Odabrana poglavlja ontologija i semantičkoga weba, itd.). U tom modulu, koji se iz godine u godinu osvježava i nadopunjuje, trenutno je na raspolaganju 28 predmeta u kontekstu kojih se doktorandi osposobljavaju za pisanje znanstvenih članaka, za izlaganja na znanstvenim konferencijama. Međutim, ono što je možda najvažnije, usmjeravaju se prema temi doktorske disertacije već na prvoj godini studija, i to u okviru suvremenih tema koje su u skladu s onim strujanjima koja se u području medija i komunikacije događaju u međunarodnom okruženju.

Jednako tako, poseban naglasak stavljamo na radionice transfernih vještina jer su one zamišljene kao dodatno osnaživanje upravo metodološkoga modula, od dodatnih tema iz područja kvantitativnih i kvalitativnih metodoloških postupaka, preko korištenja različitih alata u svrhu prikupljanja, obrade i vizualizacije podataka do konkretnih i doktorandima uvijek neophodnih radionica koje obuhvaćaju problematiku oblikovanja i predstavljanja teme doktorske disertacije. Nadalje, jednako važan događaj na godišnjoj razini predstavlja i Doktorska konferencija za doktorande doktorskih studija u području medija i komunikacije.

“*Što je iz perspektive poslodavca oportunije – zaposliti za ekonomске teme ekonomista s dodatnom edukacijom primjerice iz područja IKT-a ili medija ili za isto zaposliti prvostupnika ili magistra novinarstva? Najvjerojatnije se pravi odgovor skriva iza financija*

Ove godine održat će se treća takva konferencija kojoj je cilj okupljanje doktoranada različitih srodnih doktorskih studija, profesora i mentora, a sve u svrhu razmjene ideja, znanstveno-istraživačkih interesa, uspostavljanja dijaloga i stvaranja novih kontakata. Doktorska konferencija ujedno je i okupljalište istaknutih međunarodnih i domaćih znanstvenika u informacijsko-komunikacijskom području znanosti koji kroz svoja predavanja ukazuju na aktualnosti u području, ali i prenose svoja istraživačka iskustva. Radovi doktoranada objavljaju se u zbornicima radova doktorske konferencije, za koje smatram da će se tijekom godina pretvoriti u ozbiljnu publikaciju koja će postati rasadištem tema i ideja u području medija i komunikacije.

Interdisciplinarnost, konstantno praćenje

trendova koji se, u međunarodnom kontekstu, događaju u području, osvježavanje studijskoga programa, pokušaj implementiranja tema iz srodnih humanističkih disciplina i tehničkih znanosti, isticanje važnosti uloge mentorstva, samo su neke od značajki koje ovaj doktorski studijski program čine specifičnim i sada već prepoznatljivim u nacionalnim okvirima.

Činjenica je da ga, između ostalih, upisuju i zaposleni novinari i drugi medijski djelatnici koji se u perspektivi, vjerojatno, vide i u akademском sustavу za obrazovanje novinara. Koji su ključni motivi koje navode te dvije skupine prilikom upisa? Kako se nadaju da će od njega profitirati? U kojem će smislu upotrijebiti stečenu kvalifikaciju doktora znanosti?

Neovisno o području iz kojega dolaze, kao osnovni motivi za upis na naš doktorski studij navode se želja za dalnjim usavršavanjem i produbljivanjem znanja, ali i značaj područja medija i komunikacije u širem društvenom i profesionalnom kontekstu.

Područje informacijsko-komunikacijskih znanosti atraktivno je područje; znanja koja ono nudi iznimno su široka, ali i relevantna te su u potpunosti usklađena s vremenom u kojem živimo i djelujemo. Potreba za obrazovanim i stručnim kadrom, a s obzirom na sve veći značaj koji tehnologije zauzimaju u svim sferama čovjekove djelatnosti, postajat će sve veća i značajnija. Dolazi to do izražaja već sada, a vjerujem kako će kroz sljedećih nekoliko godina postati dominantnom komponentom ne samo obrazovnoga sustava (na svim njegovim razinama) nego i u većini struka. Stoga je potreba za kadrom profila koji obrazuje naš doktorski studij važna za razvoj i akademije i realnoga sektora.

Što se tiče zaposlenih novinara, njihova se motivacija, osim želje za osobnim napredovanjem, najčešće nalazi u potrebi za podizanjem razine kvalitete novinarstva, kao i u potrebi za promišljanjem novinarstva iz jedne drugačije, znanstvene perspektive. Nerijetko,

---

“ *Cjelokupni sustav obrazovanja vapi za transformacijom, obrazovne sadržaje*

nadalje, doktorandi-novinari ističu važnost stjecanja znanja iz područja teorije komunikacije, teorije novih medija i novih tehnologija kao temeljnih orijentira u kojima, kako i sami uviđaju, leži budućnost novinarstva, ali i znanstveno promišljanje novinarstva.

U popisu kompetencija koje se stječu nakon završenih doktorskih studija navode se i one koje omogućavaju rad na visokoškolskim institucijama. Koliko je onih koji su do sada završili doktorski studij Mediji i komunikacija ostalo raditi, na primjer, na Sveučilištu Sjever, posebno na studijskim programima koji obrazuju novinare?

Naš doktorski studij je mlad studij. Tek ove godine zaokružujemo trogodišnji obrazovni ciklus prve generacije doktoranada. Do sada je predstavljena 21 tema doktorske disertacije te je obranjena jedna doktorska disertacija. Među doktorandima ima i zaposlenika Sveučilišta Sjever, ali i drugih visokoškolskih institucija za koje sam sigurna da će ostati u sustavu obrazovanja. Jednako tako, vjerujem kako će određeni broj doktoranada iskazati interes te pokušati ostati u sustavu. Odnosi se to, naravno, i na kandidate koji dolaze iz novinarske profesije ili će se tijekom studija usmjeriti na istraživanje novinarstva na znanstvenoj razini. Na taj je način itekako moguće pridonijeti i kvaliteti programa koji obrazuju novinare ili druge struke u informacijsko-komunikacijskom području. Međutim, kod nas su i više nego neophodni znanstveno-istraživački projekti kojih nema u dovoljnoj mjeri, a koji bi mogli funkcionirati u smislu

potrebno je uskladiti sa znanjima i vještinama koji se traže ili za kojima će vrlo skoro nastati potražnja na tržištu rada. Navedenoga smo svjesni

regrutacije mladih znanstvenika u sustav visokoga obrazovanja. Dakle, strateški, ciljano, planski.

Bi li, prema vašem mišljenju, trebalo osnovati doktorski studijski program iz znanstvene grane novinarstvo?

Doktorski studij nije klasičan studij. On je nastavak prediplomskog i diplomskog studija, ali njegova je svrha iznjedriti znanstvene istraživače, znanstvenike, a specijalistički studij bi eventualno mogao ići prema užim područjima, strukama.

“ Na prediplomskom i diplomskom studiju komunikologije, medija i novinarstva imamo dovoljan broj zaposlenika u znanstveno-nastavnim zvanjima. Velik broj profesora ima i novinarskoga iskustva

Sve u svemu, mislim da nije dobro sužavati znanstvene doktorske studije na znanstvene grane. I inače nisam pobornik strogih odvajanja znanstvenih područja i polja jer smatram da suvremena znanost sve jasnije pokazuje potrebu za inter-, multi- i transdisciplinarnošću, za aktivnim dijalogom, za suradnjom znanstvenika različitih područja na rješavanju zajedničkih problema. Novinarstvo je legitimna grana unutar polja informacijsko-komunikacijskih znanosti u kojem je smješten i naš studij, a doktorandi se kroz svoje teme i doktorske disertacije mogu usmjeravati i prema znanstvenom promišljanju novinarstva. Navedeno zapravo smatram iznimno važnim,

posebice stoga što se nerijetko novinarstvo izjednačuje sa strukom te se znanstvena komponenta na taj način možda pomalo zanemaruje. Znanstveni radovi, knjige i udžbenici iz područja novinarstva pisani na hrvatskom jeziku koji prate suvremene teorijsko-metodološke trendove iznimno su važni za obrazovanje naših studenata novinarstva.

Kako onda objašnjavate činjenicu da ste ovaj studij u nazivu prije svega povezali s granama masovni mediji i komunikologija? Nije li se onda i on trebao zvati prema polju poput ovoga u Zagrebu?

Ne. Nije nam namjera usko povezivanje i ograničavanje na znanstvene grane. Činjenica da se pojам *medij*, ali i pojам *komunikacija* pojavljuje i u drugim znanstvenim područjima (prije svega u humanističkim i tehničkim znanostima, pa i u umjetničkom području) daje nam širinu i mogućnost da ih sagledamo u svoj njihovoj šarolikosti i složenosti. Tako sagledano područje medija i komunikacije osigurava, između ostalog, i raznovrsnost i mnogobrojnost tema doktorskih disertacija.

Uočen je nedostatak visokoškolskih nastavnika na studijima koji obrazuje novinare. Na koji se način održavaju studijski programi koji obrazuju novinare na Sveučilištu Sjever?

Ne možemo reći da imamo problema s nedostatkom kadra na ovim studijima. Na preddiplomskom i diplomskom studiju komunikologije, medija i novinarstva imamo dovoljan broj zaposlenika u znanstveno-nastavnim zvanjima. Velik broj profesora ima i novinarskoga iskustva, što im pomaže u osmišljavanju nastavnoga procesa na pojedinim kolegijima. Na stručnim predmetima angažirani su profesori koji osim

nastavnoga imaju i odgovarajući izbor u znanstveno zvanje, sukladno zahtjevima studijskoga programa i predmeta koji predaju.

Studiji na preddiplomskoj i diplomskoj razini promišljaju novinarstvo kao interdisciplinarnu profesiju, kao sjecište općega, teorijskoga znanja širokoga raspona s jedne strane i praktičnoga znanja s druge strane. Uz to, poseban naglasak stavljamo na različitost, ali i složenost medija za koje se naši studenti obrazuju pa su iz toga razloga određeni sadržaji koncentrirani na usvajanje i specifičnoga, tehničkoga znanja.

U tom smislu, na raspolaganju su nam i sadržaji drugih studijskih programa, ali i profesori koji su primarno zaposleni na drugim odjelima Sveučilišta Sjever (npr. Odjelu za umjetničke studije, Odjelu za multimediju, Odjelu za odnose s javnostima, Odjelu za informatiku i računarstvo). Jednako tako, studenti se uključuju u projektne aktivnosti, kao što je primjerice projekt *eRadio za drugu šansu* voditeljice doc. dr. sc. Željke Bagarić s Odjela za komunikologiju, medije i novinarstvo, kojim se dodatno povećava kvaliteta medijskih sadržaja studentskoga internetskoga Radio Pressedana.

“ *Studiji na preddiplomskoj i diplomskoj razini promišljaju novinarstvo kao interdisciplinarnu profesiju, kao sjecište općega, teorijskoga znanja širokoga raspona s jedne strane i praktičnoga znanja s druge strane*

Koliko je značajna vanjska suradnja u realizaciji doktorskog studija Mediji i komunikacija?

Na doktorskom studiju Mediji i komunikacija okupili smo najznačajnija imena u informacijsko-komunikacijskom području znanosti u Hrvatskoj. Nastojali smo osmisliti inovativan, originalan i moderan studijski program koji može sagledati područje bavljenja studija iz različitih perspektiva pa nam je upravo stoga važan svaki profesor koji je na studiju angažiran kao studijski savjetnik, kao mentor, odnosno kao profesor koji sudjeluje u organizaciji i izvođenju neke od aktivnosti osmišljene programom studija.

Mislim da su iskustvo i znanje profesora koji dolaze s drugih sveučilišta iznimno važni u uspostavi aktivnoga i poticajnoga znanstvenoga dijaloga, stoga ćemo se u sljedećem koraku sasvim sigurno orientirati i prema međunarodnim profesorima, koji već i sudjeluju u izvođenju studija (npr. profesori iz Velike Britanije, Austrije, SAD-a, Slovenije, Poljske, Islanda, itd.).

Dakako, organizacija takva studija iznimno je zahtjevna. U tom smislu osobno mi je osobito važna suradnja s *professor emeritus Jadrankom Lasić-Lazić*, dugogodišnjom voditeljicom Poslijediplomskog doktorskog studija informacijskih i komunikacijskih znanosti u Zagrebu i znanstvenicom koja je umnogome pridonijela afirmaciji ovoga područja znanosti na našim prostorima. Vjerujem da smo stvorili jedinstven studij i da ćemo kroz daljnji zajednički rad još više ojačati pojedine njegove segmente.

Upravo su financije počesto prepreka za realizaciju studijskih programa na sličan način. Iz kojih izvora financirate vanjsku suradnju?

“ Činjenica da se pojam medij, ali i pojam komunikacija pojavljuje i u drugim znanstvenim područjima (prije svega u humanističkim i tehničkim znanostima, pa i u umjetničkom području) daje nam širinu i mogućnost da ih sagledamo u svoj njihovoj šarolikosti i složenosti”

Znamo da se doktorski studiji u Hrvatskoj samostalno financiraju, odnosno da se uglavnom financiraju iz školarina. Usmjereni smo prvenstveno na kvalitetu studiranja i na stvaranje poticajnoga radnoga okruženja. Iz toga razloga nastojimo dio školarine zapravo vratiti doktorandima kroz angažiranje međunarodnih profesora, vanjskih suradnika, ali i kroz potpore mentorima i doktorandima za provođenje istraživanja i objavljivanje radova.

Prije nešto manje od deset godina radili ste i na doktorskom studiju Izdavaštvo i mediji na Sveučilištu u Rijeci, no to je bio studijski program iz područja humanističkih znanosti koji je u međuvremenu ugašen. Ne bi li u Hrvatskoj bio potreban i studij izdavaštva u kontekstu medija, ali iz društvenih znanosti, uključujući i niže razine studiranja?

Doktorski studij Izdavaštvo i mediji pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci nastao je kao rezultat suradnje s tadašnjim Medijskim sveučilištem (dan je to Sveučilište Sjever). Taj je studij bio izrazito interdisciplinarnoga karaktera i nastojali smo, koliko god je bilo moguće, dio korespondentnoga sadržaja inkorporirati u doktorski studij Mediji i komunikacija. U tom smo smislu u modul Istraživanje uključili

sadržaje koji pokrivaju izdavaštvo, a na studiju imamo i doktorande koji će se doktorskim temama usmjeravati upravo prema tom području. Definitivno, izdavaštvo je u Hrvatskoj gotovo potpuno zanemareno, a svakako je riječ o gospodarskoj grani koja ima potencijala i koju bi trebalo razvijati i širiti. Nadam se da će se kroz studij aktualizirati potreba za revitalizacijom te djelatnosti, i to u svim njezinim različitim segmentima i u skladu s tehnologijom koja nam je na raspolaganju.

Kad govorimo o nižim razinama studiranja, čini mi se da Grafički fakultet djelomično pokriva to područje, no mislim da bi takve programe bilo bolje organizirati kao uže specijalizacije, svojevrsnu nadogradnju na šire obrazovanje koje se stječe na preddiplomskoj razini.

Na Sveučilištu Sjever od akademske godine 2021./2022. mogu se upisati novi studijski programi koji obrazuju novinare i usredotočuju se na rad u medijima – preddiplomski i diplomski studiji Komunikologija, mediji i novinarstvo. Očito je, dakle, da u Hrvatskoj postoji potražnja za studijima koji obrazuju novinare unatoč tome što ih već ima mnogo.

Živimo u vremenu promjene paradigme. Vremenu koje od nas traži brze i kvalitetne odgovore na zahtjeve koji se pred nas stavlja. Cjelokupni sustav obrazovanja vapi za transformacijom, obrazovne sadržaje potrebno je uskladiti sa znanjima i vještinama koji se traže ili za kojima će vrlo skoro nastati potražnja na tržištu rada. Navedenoga smo svjesni i u tom kontekstu i osmišljavamo programe koji su cjeloviti i koji pružaju studentima sustavno i dubinsko promišljanje problematike struke. Dok

god studiji pružaju organizirano, kvalitetno obrazovanje, mislim da će za njima postojati i potražnja.

Kako, dakle, vidite kartu Hrvatske u tom smislu za desetak godina?

Mislim da je sljedeći važan korak u našem obrazovnom sustavu osmišljavanje i organizacija različitih edukacija i programa cjeloživotnoga obrazovanja (kako za novinare, tako i za brojne druge struke) i da će poslodavci prepoznati potrebu za dodatnim usavršavanjem kao nužan korak u prilagođavanju svojih djelatnosti i svojih zaposlenika digitalnom okruženju.

Sudjelovali ste u izradi elaborata studijskih programa koji obrazuju novinare. Prema kojem ste ključu određivali nazive studijskih programa? Primjerice, Fakultet političkih znanosti u Zagrebu također nudi sveučilišni studijski program naziva Novinarstvo, a studijski programi iz grane masovnih medija već postoje u Dubrovniku.

Pročelnica Odjela za komunikologiju, medije i novinarstvo, izv. prof. dr. sc. **Gordana Tkalec**, na mjesечноj bazi (ponekad i češće) saziva tematske koordinacije na kojima profesori, između ostalog, raspravljaju o nastavnim sadržajima, studijskom programu, mogućnostima za unaprjeđenje kvalitete i sl. Studijske programe često osvježavamo, čime nastojimo odgovoriti složenosti trenutka u kojem djelujemo. Živimo u vremenu konvergencija, umjetne inteligencije, naprednih tehnologija, što je doprinijelo prepletanju različitih područja znanosti, a samim time i znanstvenih grana te predstavlja orientire u osmišljavanju naziva i sadržaja studijskih programa. Naziv

studija – Komunikologija, mediji i novinarstvo – rezultat je upravo takvih promišljanja, odnosno nastojanja da studentima pružimo moderno i kvalitetno obrazovanje.

Koje izazove danas vidite kao ključne u akademskom obrazovanju novinara u Hrvatskoj?

Zapravo prethodno navedeno uključuje i odgovor na ovo pitanje. Kreiranje, organizacija, provođenje dodatnih programa za usavršavanje nastavnika s ciljem povećanja informatičke i informacijske pismenosti. Implementiranje novih utemeljenih znanja i vještina u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama u studijske programe; dakle, restrukturiranje programa i kreiranje onih koji će u prvom redu biti usmjereni na istraživačko učenje, na postignuće i razvoj kompetencija nužnih za život i rad u 21. stoljeću.

Što je s ostalim stručnim novinarskim kompetencijama?

Temeljna znanja i stručne kompetencije trebaju činiti okosnicu studijskih programa na nižim razinama studiranja. Naravno da srž profesije ne smije iščeznuti pod utjecajem tehnologije.

Novinarstvo u Hrvatskoj nije regulirana profesija, a ne postoji ni standard novinarskog zanimanja. Dok su neki sugovornici prethodnih razgovora na ovu temu zagovornici zapošljavanja djelatnika s novinarskom kvalifikacijom, drugi smatraju da je to unaprijed izgubljena bitka jer će novinari u redakcije uvijek dolaziti iz različitih struka. Koji je Vaš stav iz pozicije visokoškolske nastavnice na jednom od takvih studijskih programa?

Mislim da novinarstvo nije regulirana profesija na području Europske unije općenito. Postoji regulacija za tzv. *mass media and communications specialist*, i to, čini mi se, samo u Grčkoj i Velikoj Britaniji. Zapošljavanje novinara koji nisu završili studij novinarstva jest problem. Svakodnevno smo okruženim lošim tekstovima, lažnim informacijama, pravopisno upitnim tekstovima; čitava je lepeza problema s kojima se susrećemo u medijima i novinarskoj struci. Jedan od problema jest i činjenica da su teme koje se obrađuju same po sebi vrlo široke. Što je iz perspektive poslodavca oportunije – zaposliti za ekonomske teme ekonomista s dodatnom edukacijom primjerice iz područja IKT-a ili medija ili za isto zaposliti prvostupnika ili magistra novinarstva? Najvjerojatnije se pravi odgovor skriva iza financija.

No ostavimo li to pitanje postrani, ono što smatram važnim u slučaju zaštite profesije jest postizanje konsenzusa oko toga kako bi zapravo trebao izgledati program jednoga studija. Dakle, studija koji bi pokrivao opća znanja svih područja u kojima se mogu naći novinari i dodatno znanja i vještine jedne profesije. Tu dolazimo do sljedećega problema, a sastoji se u složenosti novinarske profesije i sve težim zahtjevima koji se pred novinare danas postavljaju.

Ideja je dobra – raditi na postizanju sinergije između svih društvenih sustava koji su izravno povezani s visokoškolskim sustavom za obrazovanje novinara, napose medijskim poduzećima. No, što mislite tko bi, kako i kada trebao započeti taj proces, a tko sve u njemu sudjelovati?

Tri ključna dionika koja bi u tom procesu trebala sudjelovati su sustav obrazovanja, struka (oni koji zapošljavaju) i Hrvatsko novinarsko društvo. Pokretač svakako mora

biti sustav obrazovanja, koji se mora usmjeriti stvaranju kadra takva profila koji će biti zapošljiv i koji će posjedovati znanja i vještine u skladu sa standardima i zahtjevima struke.

Lektorirala: **Majda Čolak**

Prilog je objavljen uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije u okviru projekta "Javni dijalog o akademskom obrazovanju novinara", aktivnosti pridružene međunarodnom znanstvenom institucionalnom projektu "Visokoškolsko obrazovanje novinara u digitalnom okruženju" () Fakulteta za ekonomiju i turizam "Dr. Mijo Mirković" Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli.

cjeloživotno obrazovanje   novinari

Tijana Vukić